

Sygn. akt II UK 201/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku K. M.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w B.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 lutego 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w B. z
dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt VI Ua (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelację K.M. od wyroku z dnia 21 marca 2012 r., którym Sąd Rejonowy w B. oddalił odwołanie od orzeczenia z dnia 14 października 2009 r. Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w G., zaliczającego wnioskodawcę do lekkiego stopnia niepełnosprawności na czas określony.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił „naruszenie przepisów (art. 398³ § 1 i 2 k.p.c.), mających istotny wpływ na wynik sprawy”, a mianowicie art. 391 w związku z art. 286 i art. 290 § 1 k.p.c., przez zaniechanie wezwania biegłej lekarki sądowej celem przesłuchania i wyjaśnienia wątpliwości, które to naruszenia przepisów proceduralnych doprowadziły ostatecznie do naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 4 ust 2 ustawy o

rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przez błędne przyjęcie, iż nie ma on zastosowania w sprawie, gdy tymczasem materiał dowodowy zgromadzony w sprawie dawał podstawy do ustalenia i stwierdzenia, że wnioskodawcę należało zakwalifikować do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie odwołania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został po pierwsze - potrzebą wykładni prawa, a mianowicie „znalezienia” mającego w sprawie zastosowanie „systemu kryteriów oceny” w ograniczonym polu zgromadzonego materiału dowodowego w postaci opinii biegłych i wyjaśnienia - w okolicznościach sprawy - stosunku przepisów ustawowych procedury cywilnej w aspekcie ustaleń sądu co do poprawności niewezwania na rozprawę biegłej sądowej co do okoliczności będącej przedmiotem jej opinii, co stanowi powinność sądu zgodnie z art. 286 k.p.c. oraz po drugie - oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej wynikającą z zarzutów zawartych w jej podstawach oraz ich uzasadnieniu. W tym ostatnim zakresie skarżący wskazał na § 29 i 30 „rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w

orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W zakresie potrzeby wykładni art. 286 k.p.c. skarżący żadnych wątpliwości interpretacyjnych nie formułuje, wywodzi natomiast, że „nieprzesłuchanie świadka w osobie biegłego co do okoliczności kryteriów zastosowanych w jej opinii pisemnej w związku z uczynionymi zastrzeżeniami są nader istotnym uchybieniem (...) mającym wpływ na ostateczny wynik sprawy”. Oznacza to, że skarżący bezpodstawnie utożsamia potrzebę wykładni przepisu prawa, uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z podstawą kasacyjną obrazy przepisów postępowania. Należy zatem tylko przypomnieć, że Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował stanowisko w kwestii stosowania przez sąd art. 286 k.p.c., podkreślając, iż z przepisu tego nie wynika obowiązek sądu zażądania ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, jeżeli jest ona dla strony niekorzystna. Przepis ten stanowi podstawę usunięcia ewentualnych wątpliwości sądu co do treści opinii, zarówno własnych, jak i podnoszonych przez stronę. Sąd nie jest jednak obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinią biegłego zostały przekonane również strony. Wystarczy, że opinia jest przekonująca dla sądu (por. np. wyrok z dnia 19 maja 1998 r., II UKN 55/98, OSNAPiUS 1999 nr 10, poz. 351). Sąd ma obowiązek zastosowania art. 286 k.p.c. tylko wówczas, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy gdy opinia, którą dysponuje zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez

biegłych analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować ich rozumowania co do trafności wniosków końcowych (por. np. wyroki z dnia 16 września 2009 r., I UK 102/09, LEX nr 537027 i z dnia 14 stycznia 2011 r., II UK 160/10, LEX nr 786386 oraz przywołane w nich orzecznictwo). Z kolei wskazując na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący nawet nie nawiązuje do przepisów, których naruszenie zarzucił w podstawach kasacyjnych, pomijając, że należało do niego wykazanie, iż właśnie obraza tych przepisów była tego rodzaju, że wprost stanowiła o wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Z wywodów skarżącego wynika, że w istocie chodzi mu o zajęcie przez Sąd Najwyższy stanowiska co do zarzutów kasacyjnych, jednak taka okoliczność nie uzasadnia zaangażowania tego Sądu w rozpoznanie skargi.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.